

Bengt Meyer
25.10.1928–17.7.2017

MKD Bengt Oskar Meyer, ledamot i Sällskapet sedan 1952, avled på Raseborgs sjukhus i Ekenäs den 17 juli 2017. Dödsorsaken var komplikationer i samband med ett perforerat duodenalsår.

Bengt Meyer föddes den 25 oktober 1928 i Helsingfors. Hans far var gynekologen Julius Meyer, och hans morfar professor Oskar Boije, grundare av och chef för Boijes gynekologiska sjukhus i Helsingfors.

Bengt blev student från Nya svenska läroverket 1947, medicine kandidat 1950 och medicine licentiat 1954. Han disputerade för doktorsgraden 1959 med en klinisk avhandling om tetani och graviditet och blev specialist i obstetrik och gynekologi 1962. Hans medicinska hem blev Kvinnokliniken i Helsingfors, där han arbetade i 39 år utan att missa en enda arbetsdag.

Bengt Meyer var en av banbrytarna för tidig upptäckt och behandling av gynekologisk cancer i Finland. Han förberedde sig för sina uppgifter genom studieresor till de berömda klinikerna i Basel, Wien och Graz. På Kvinnokliniken fick han ta hand om livmodercancers hela spektrum, dvs. cytologi, kolposkopi, kryobehandling, laserbehandling och operation. Han tog personligen del i det praktiska arbetet och kontrollerade preparat vid mikroskopet – ett enormt arbete, ofta långt in på natten. Han kallades som gästföreläsare till kvinnokliniken vid Uleåborgs universitet, där han under åren 1964–1969 föreläste om tidig diagnos av livmodercancer. Han var stiftande medlem i flera nationella och internationella föreningar för cytologi, kolposkopi och laserkirurgi.

Åren 1994–1999, alltså efter pensioneringen, var han ansvarig cytolog för massundersökningar i Esbo stad.

Han var mannen som inte kunde säga nej när någon behövde honom, vilket väsentligt ökade hans arbetsbörda. Bestämda arbetstider var ett okänt begrepp för honom.

Vid sidan av arbetet på Kvinnokliniken hade han privatpraktik i Helsingfors, och han var överläkare för Boijes sjukhus tills det upphörde år 1985.

I ungdomen var Bengt en framstående skytt, med två finländska mästerskap i flyktskytte (1956 och 1958), och han var 1954 under värnpliktstiden armémästare i maskinpistolsskytte. Efter pensioneringen blev fiske hans stora intresse. Han flyttade till Hangö och genomgick en lång utbildning i nätfiske. Tvärminne Storland blev bas för hans fiske. Ännu i 80-årsåldern vittjade han sina nät, inte sällan ensam trots bekymrade vänners protester. Han bevarade sin fysiska spänst; bara någon månad före sin död körde han minibuss med barnbarn till Sveriges och Danmarks nöjesparker, och under flera år kom hälsningar från Bengts långa färder med husbil i Norges fjällnatur.

Bengt Meyer fullföljde sina uppgifter utan att söka yttre bekräftelse på sitt kunnande. Trots uppmaningar och trots sin obestridda kompetens sökte han aldrig docentur. Hans anspråkslöshet var talesätt på Kvinnokliniken, och han var en chosfri människa utan spår av självhävelsebehov. En uppoffrande läkare med hög etik och moderna kunskaper och metoder, en god kollega och vän, har gått ur tiden. Bengt Meyer sörs av brodern Henrik och barnen Thomas, Eva, Charlotte och Kia och deras stora familjer, samt alla de många vänner och kolleger som haft förmånen att känna honom.

Peter Wahlberg

IN MEMORIAM

Jan Österberg
12.5.1948–30.3.2017

Efter en tids sjukdom avled Jan Österberg den 30 mars omgiven av sina anhöriga i hemmet i Mariehamn. Vi kolleger och arbetskamrater vill med några rader beskriva den stora betydelse Jan har haft för oss, för ett oändligt antal patienter och för inte bara åländsk sjukvård, utan även för akutmedicinens status i Finland.

Jan kom till Ålands centralsjukhus som ung läkare år 1978. Redan då påbörjade han arbetet med att bygga en åländsk akutmottagning, en akutmottagning som blivit ett föredöme och exempel för många andra sjukhus. Jan var med och startade privatmottagningen Medimar där han verkade på heltid de sista tjänsteåren.

Han exemplifierade ett gott ledarskap och stod outtröttligt upp för sin klinik och dess personal. Under den tid han var verksam på ACS höll han kontinuerligt utbildning för akutens och räddningsverkets personal. Alla i akutomhändertagandet hade sin självskrivna roll och sitt värde; ambulans- och vårdpersonal samt läkarkolleger. Jan var en teambyggare och en ledare i kraft av sin personliga kompetens och naturliga auktoritet.

Generationer av läkare har utbildats och vägletts in i läkaryrket med Jan som mentor och föredöme. Många har sedermera valt akutsjukvård som specialitet. När Jan började inom akutsjukvården var området inte en egen specialitet, men idag är akutsjukvård en erkänd specialitet i både Finland och Sverige. Han var en av de första renodlade akutläkarna i Finland och en föregångare inom nordisk akutmedicin.

Jan brydde sig inte om formella överläkar- och cheftitlar; han hade integritet och det var det kliniska arbetet som räknades – omsorgen och det kompetenta omhändertagande av patienten.

En dramatisk trafikolycka, en svår akut hjärtsjukdom, ett ofarligt ryggskott, en alkoholist intagen för tillnyktring – alla patienter sköttes alltid med samma kunighet och respekt för människan.

Han utstrålade lugn trygghet och var en klippa för såväl patienter och anhöriga som för oss i personalen. Jan insåg det prehospitala omhändertagandets betydelse, vilket avspeglades i en ständig utbildning av akutens och ambulansens personal och i att han ofta åkte ut med ambulansen till olycksplatser och akut sjuka. Den helikopterberedskap vi har idag är i högsta grad Jans förtjänst.

Vid lugnare stunder på akuten satt Jan och läste internationell litteratur i akutmedicin eller tränade praktiska akutmedicinska moment. Han hade en uppdaterad och bred medicinsk kunskap.

Jan hade empati utan att vara påträngande och sakkunskap utan att vara besserwisser. Han personifierade i högsta grad vad som gör en god läkare: kunskap, medkänsla och engagemang. Han var en humanist med ett litterärt, musikaliskt och konstnärligt intresse. Dessutom formades han av karate som han utövade i många år. I valet mellan karate och medicin bad han sin lärare Harada Sensei om råd och fick svaret: "You be a good doctor, that is your zen".

Vi är tacksamma för att Jan valde medicin och för att vi fått lära oss en viktig del av vårt yrke av en person som varit ett föredöme genom sitt sätt att verka. Våra tankar går till hustrun Britt samt döttrarna Sofia och Frida med familjer. Jan lever kvar i oss alla och förhoppningsvis i vårt sätt att möta våra patienter.

**Kolleger inom läkarkåren,
vårdpersonalen och
räddningsverket på Åland.**